

ПРАДМОВА

Кафедра беларускай мовы філалагічнага факультэта БДУ імя У. І. Леніна на працягу некалькіх год займаецца збіраннем дыялектнай лексікі для слоўніка мінска-маладзечанскіх гаворак. За гэты час сабраны надзвычай цікавы і каштоўны матэрыял. Але, як вядома, праца над слоўнікам карпатлівая і працяглая. Падрыхтоўка слоўніка зойме многа год. Улічваючы гэта, укладальнікі вырашылі выдаваць матэрыялы для слоўніка паасобнымі «сшыткамі».

Тут змешчаны словы, якія адсутнічаюць у беларуска-рускім слоўніку, за выключэннем слоў з паметай *абл.*, *разм.*, а таксама словы, у якіх значэнне або націск іншыя, чым у літаратурнай мове.

Пры тлумачэнні слоў даецца адпаведны сінонім літаратурнай мовы. Калі ж такі сінонім адсутнічае, то слова тлумачыцца апісальна.

Словы падаюцца ў алфавітным парадку. Загалоўнае слова прыводзіцца ў літаратурным запісу, у дужках — транскрыбіраваны запіс яго вымаўлення ў гаворцы. Затым даюцца граматычныя паметы: род для назоўнікаў, назва для іншых часцін мовы, канчаткі 1-й і 2-й або 3-й асобы адзіночнага ліку, закончанае і незакончанае трыванне дзеясловаў. Пасля раскрываецца значэнне слова і прыводзіцца ілюстрацыйны матэрыял у транскрыбіраваным запісу і пашпарт. Калі слова ўжываецца ў некаль-

кіх населеных пунктах, то іх скарочаныя назвы ўказваюцца пасля значэння гэтага слова. Розныя значэнні слоў дадзены пад арабскімі лічбамі.

Многія словы прыводзяцца са стылёва-сэнсавымі паметамі: *перан.*, *спец.*, *асудж.*, *іран.* і інш. Фразеалагічныя спалучэнні, прыказкі, прымаўкі змешчаны ў дадатку.

Ілюстрацыйны матэрыял падаецца спрошчанай транскрыпцыяй: перад галоснымі *а, о, у, э* мяккасць пярэдніх зычных абазначаецца літарамі *я, ё, ю, е*; мяккасць зычных перад зычнымі *і* на канцы слова — праз мяккі знак (*зьлізаць, сьмярдзюха*); падоўжаныя мяккія зычныя абазначаюцца падвоеным напісаннем літар, паміж якімі пішацца мяккі знак (*амецьце, смолью, рэзью*); выбухное *г* выдзелена курсівам (*г*); для спрашчэння набору націскі ў словах пастаўлены пасля галоснай (*ба'цька, малы'*).